

Ympäristöraportti kevät 2015-kevät 2016

VD/331/11.00.05.00/2014

KR/LMM/TKR

Vantaan kaupungin ympäristökeskuksen vuosittain julkaisema ympäristöraportti on valmistunut.

Ympäristöraporttiin on kerätty vuoden 2015 ja kevään 2016 hyviä toimintatapoja ja kestävää kehitystä tukevia hankkeita Vantaalla. Lisäksi raportti sisältää vuoden 2014 ja osittain myös vuoden 2015 kestävä kehityksen indikaattorit ja ympäristötilinpidon sekä kaupungin ympäristöohjelman 2013-2016 vuoden 2015 seurannan.

Ekologisen kestävyys säilyttäminen kaupungissa on Vantaan ympäristöjohtamisen keskeinen tavoite. Kaupungin ekologisen kestävyys ja ympäristönsuojelun edistämisen pitkän aikavälin linjaukset on esitetty Vantaan ympäristöpolitiikassa vuosille 2012-2020.

Vantaan kaupunki on mukana useissa energiansäästöön tai muutoin kestävä kehitykseen tähtäävissä hankkeissa yhteistyössä muiden kaupunkien ja eri alojen tutkimuslaitosten kanssa.

Kestävä kehityksen periaatteet näkyvät niin koko kaupungin toimissa kuin yksittäisissä työpajoissa tai koulutus- ja neuvontatapahtumissa.

Ympäristön tila ja kehitys indikaattoreiden mukaan

Ennakkotiedon mukaan Vantaan kasvihuonekaasupäästöt laskivat vuonna 2015 yhteensä neljä prosenttia vuoteen 2014 verrattuna.

Asukasta kohti laskettuna päästöt vähenivät 6 prosenttia vuoteen 2014 verrattuna.

Maankäytön ja kaupunkirakenteen kestävyys indikaattorit näyttävät, että jo vuosia jatkunut jokseenkin hyvä tilanne on säilynyt. Yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti kaupunkirakenne tiivistyy ja eheytyy.

Vuonna 2015 lähes kaikki uudet asunnot ja muut rakennukset rakennettiin asemakaava-alueille. Palveluiden saavutettavuudet pysyivät entisellä hyvällä tasollaan.

Toiminnan kuormituksen ja ekotehokkuuden indikaattoreissa suuri muutos tapahtui vuonna 2015.

Maakaasun käyttö kaukolämmön energianlähteenä väheni selvästi ja kivihiilen käyttö hieman. Sen sijaan öljyä käytettiin lähes tuplasti edelliseen vuoteen verrattuna. Jätevoimalan kapasiteetti kaukolämmön tuottajana nousi merkittävästi.

Kaupungin omistamissa kiinteistöissä sähköä kului rakennustilavuutta kohden vähän vähemmän ja lämpöä enemmän kuin edellisessä vuonna. Veden kulutus pysyi lähes samana kuin edellisissä vuosina.

Autojen määrä jatkoi vuosikausia tasaisesti jatkunutta kasvuaan. Vuonna 2015 Vantaalla oli 533 autoa tuhatta asukasta kohti. Se on 1,5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014. Työsuhdematkalippu lisää suosiotaan vuodesta toiseen; vuonna 2015 kasvua oli 8,5 prosenttia edellisvuodesta.

Ympäristökasvatuksessa ei tapahtunut juuri muutosta vuoteen 2014 verrattuna, joskin luontoretkille osallistuneiden määrä hieman väheni. Ekotukihenkilöiden kattavuus kaupungin yksiköissä on kohtuullisen hyvä. Koulutusten painopiste siirtyykin tulevaisuudessa enemmän kertaus- ja jatkokoulutuksiin sekä esimiehille suunnattuihin ympäristökoulutuksiin.

Ympäristöohjelma 2013-2016 seuranta

Vantaan ympäristöraporttiin on koottu myös tiedot kaupungin ympäristöohjelman 2013-2016 tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015. Vantaan kaupungin ympäristöohjelmassa on esitetty kuusi päämäärää, joiden alle tavoitteet on asetettu. Päämäärät ovat: ympäristötietoisuuden ja -johtamisen kehittäminen, materiaali- ja energiatehokkuuden parantaminen, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, ekotehokas kaupunkirakenne ja kestävä rakentaminen ja rakennusten käyttö.

Ympäristöohjelman mukaan ympäristötietoisuutta vahvistamalla ohjataan työntekijöitä, asukkaita ja muita sidosryhmiä ympäristövastuulliseen toimintaan. Ympäristöjohtamisen kehittämisen tavoitteena on ympäristöjohtamisen osaamisen lisääminen ja ympäristöjohtamisen nivominen osaksi johtamisjärjestelmää.

Ympäristöviestintä tehostui edelleen ja verkostoituminen ja tiedonkulku kaupungin sisällä sekä HSY:n kanssa kehittyi. Myös näyttelyiden järjestäminen yleistyi ja Vantaa-infojen tiloja hyödynnettiin tässä yhteydessä uudella tavalla. Sosiaalisen median käyttö viestintäkanavana vilkastui ja laajeni.

Kevennetyn ympäristöjärjestelmän, Ekokompassin, rakentamista ollaan aloittelemassa kahdessa kaupungin liikelaitoksessa. Ekokompassi otettiin käyttöön kaupungin toimitiloihin Kielotie 14. Vantti Oy puolestaan on ottanut käyttöön oman ympäristöohjelmansa.

Tietokoneiden hankinnassa suositetaan vähän energiaa käyttäviä laitteita, joiden on täytettävä kaupungin asettamat ympäristökriteerit. Sähköisten kokousten pitäminen ja Lyncin käyttö on yleistynyt.

Vantaan kaupungin toimipisteissä syntyneiden jätteiden määrät eivät ole vähentyneet. Tiedottamista on lisätty uusien palvelusopimusten myötä. Kuntalaisten ja sidosryhmien energianeuvontaa ja tiedotusta ilmastoasioista on tehostettu. HSY:n Ilmastoinfo ja pääkaupunkiseudun kuluttajien energianeuvontahanke ovat kampanjoimalla ja neuvomalla ohjanneet kuluttajia muuttamaan käyttötottumuksiaan.

Ilmastomuutoksen sopeutumistoimilla varaudutaan sään ääriolosuhteisiin. Tulvariskien määrittelyä jatkettiin vuonna 2015 purojen kunnostusohjelmatyön yhteydessä. Rakennusluvan yhteydessä on annettu ohjeistusta hulevesien johtamisesta ja lupahakemukseen on liitettävä selvitys vesien johtamisesta. Viheralueita on kehitetty sietämään sään vaihteluita, ja kasvillisuuden käytön linjaukset hyväksyttiin alkuvuodesta 2016.

Maankäytön suunnittelu, ja siinä erityisesti alueiden käytön suunnittelu, on yksi tärkeimmistä työkaluista ilmastomuutoksen hillinnässä ja ilmastomuutokseen sopeutumisessa.

Yhdyskuntarakenne ja liikenteen ratkaisut vaikuttavat pitkälle tulevaisuuteen. Ohjelman tavoitteiden mukainen asemanseutujen täydennys- ja uudisrakentaminen on nostanut rakennustehokkuutta eniten 400 metrin etäisyydellä asemasta Lentoaseman-, Tikkurilan ja Myyrmäen kaupunginosissa. Hieman kasvua oli myös Koivukylässä, Korsossa ja Hiekkaharjussa.

Vantaan liikennepoliittinen ohjelma hyväksyttiin alkuvuodesta 2016. Uusien runkolukittavien pyörätelinepaikkojen määrä kasvoi runsaalla sadalla, ja niitä on 1361 kappaletta. Kaikkiaan pyörätelinepaikkoja on 1670. HSL:n asiakastyytyväisyystutkimuksen mukaan liikennevälineiden vaihtaminen sujuu taas entistä paremmin ja neljä viidestä on tyytyväinen vaihtojen helppouteen. Sähköautojen käyttöönottoa on edistetty laatimalla latauspisteiden yleissuunnitelma. Julkisia latauspisteitä rakennettiin vuonna 2015 yhdessä Vantaan Energian kanssa yhteensä kahdeksan kappaletta.

Seudullinen viherkehä on määritelty, ja se on mukana maakuntakaavatyössä. Vantaan sisäisistä viheryhteyksistä on tehty karttatarkastelu, jota ollaan viemässä sähköiseen karttapalveluun.

Kestävässä rakentamisessa ja rakennusten käytössä korostuvat energiatehokkuuden lisääminen ja laadun parantaminen. Kaupungin omien rakennusten huolto- ja ylläpitosopimusten sisältöä on tarkastettu ja uudet sopimukset on tehty. Merkittävä puurakentamisen edistämiskohde, pohjoismaiden suurin puukerrostalo, valmistui Kivistön asuntomessualueelle.

Riittävien virkistysalueiden varmistaminen ja ekosysteemipalveluiden toimivuuden turvaaminen ovat keskeisiä tekijöitä luotaessa viihtyisiä asuinalueita. Luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä on parantunut. Hankkeiden ja suunnitelmien yhteydessä tehtiin vuonna 2015 selvityksiä muun muassa liito-oravista, petolinnuista ja saukoista. Tieliikennemelun torjuntaan liittyvät toimenpiteet eivät edenneet. Melua alentavia päällysteitä ei ole käytetty.

Fazerin ja Valion tuotantolaitosten vedenhankinnalle tärkeän Fazerilan pohjavesialueen lähes 20 vuotta vanha suojelusuunnitelma päivitettiin vuonna 2015 vastaamaan nykytilannetta. Lisäksi Fazerilan pv-alueelle tehtiin uusi pohjaveden tarkkailusuunnitelma. Lisäksi pienvesien tilaa seurataan tutkimussuunnitelman mukaan ja vuonna 2015 otettiin kuusi puroa pysyvään seurantaan.

Vantaan ympäristöraportti kevät 2015-kevät 2016 on kokouspäivänä luettavissa täällä:
www.vantaa.fi > Hallinto ja talous > Julkaisut > Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala > Ympäristökeskuksen julkaisut > Ympäristöraportit

Ympäristölautakunta 11.5.2016 § 9

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Päätettiin esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 10. Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

ympäristöpäällikkö Leena Maidell-Münster, p. 0400 427705, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
ympäristösuunnittelija Tina Kristiansson, 050 314 5684, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi